

La bruixa de la pinta d'or

Argentona

Ubicació

Comarca: Maresme

Coordenades:

Latitud: 41.55547

Longitud: 2.40032

UTM Est (X): 449992

UTM Nord (Y): 4600596

Classificació

Número de fitxa 08009 - 79

Àmbit: Patrimoni immaterial

Tipologia Tradició oral

Estat de conservació Bo

Protecció Inexistent

Tipus de protecció: Inexistent

Accés Fàcil

Ús actual: Simbòlic

Titularitat Pública

Autoria de la fitxa Jordi Montlló Bolart / ACTIUM

Data de registre de la fitxa: dc., 16/10/2002 - 02:00

Descripció

El dolor i la pena per haver perdut prematurament el seu jove estimat, argentoní, la van empènyer a la bruixeria. Li fou lliurat un talismà, una pinta d'or, que portava coquetament en el monyo, recollits els cabells. Els argentonins la consideraven un ésser protector del seu terme. "Dihuen si fou á inducció de la bruixa de la pinta d'or, que los argentonins conegueren certs procehiments, per salvar llurs culites d'aytal flagell. Les branques de llorer, olivera y ars, benehídes lo 29 d'abril, diada de Sant Pere màrtir, son posades en reu, dalt de canyetes, en los llocs més alterosos de les vinyes que desitgen preservar de la pedregada, extenent al seu damun la benedicció rebuda. Los qui tenen armes de foch, se fan benehir bales, en la diada

del dijous Sant, per enjagarles á les menaçants boyres negres y ab lo contacte de la benedicció, allunyar los mals esperits". En relació a la pinta, la història més coneguda és da d'en Vellot, un vellet de 70 anys amb dos nets que amb prou feines podia mantenir. En el poble aquest pobre home era considerat un bruixot i era utilitzat per espantar les criatures que no es portaven bé. Durant una vigília de Sant Joan, quan l'hereu de Can Genís de la Serra, tenint la mare malata, l'anà a cercar. Després d'haver-la atès, quan tornava cap acasa es va perdre per la foscor i va caure dormit i fatigat en arribar a la collada del Malpàs. Li va semblar que somniava amb brogits i uns éssers que ballaven al seu voltant. Que desapareixien i que se li apareixia la bruixa de la pinta d'or, la qual li digué: -Tants anys com grans de sorra hi ha a baix, a la riera, he esperat aquest instant, per tal de complir una prometença que sols en aquest dia i hora podia tenir virtut (...) pren sense cap recel aquesta penyora que des de fa molts anys mai s'ha separat de mi. Fou rebuda d'un dels teus avantpassats en dies d'eterna recordança. Retornada a vosaltres en el lloc, dia i hora en què jo la vaig rebre, us donarà poder tal que, mentre no la perdeu, mai podreu empobrir. En arribar l'albada es va despertar en el seu llit, però al veure la pinta entre les seves mans s'adonà que allò havia estat real. Tot seguit anà a conrear la vinya i va trobar un tresoret de monedes d'or. Per no perdre la pinta, la soterrà en els fonaments d'un ou mas que construï, cosa que els apartat per sempre més de la misèria.

Observacions:

Versió publicada per F. Carreras Candi (1980), conservant la grafia original. També es pot trobar a Coll i Modolell(1999) juntament amb una altra versió i la bibliografia corresponent.

Bibliografia

CARRERAS CANDI, Francesc (1980) Lo castell de Burriach o de Sant Vicents. Argentona. Edició facsímil (1a edició de 1908). CLAVELL, J. (1976) La xarbotada. La festa del càntir d'Argentona dins l'antic aplec de Sant Domingo. Argentona. COLL, R. i MODOLELL, J.M. (1999) Llegendes, tradicions i fets de la Serralada de Marina. Apunts sobre etnografia del Maresme. Oikos Tau. Vilassar de Mar.